

คู่มือป้องกันและระงับอัคคีภัย

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยโรงพยาบาล

คำนำ

คู่มือแผนปฏิบัติการการเตรียมความพร้อมป้องกันระงับอัคคีภัยและอพยพหนีไฟ โรงพยาบาลหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งกำหนดให้ สถานบริการสาธารณสุขทุกแห่ง จัดกิจกรรมในการป้องกันและระงับอัคคีภัย มีการจัดทำแผนเตรียมความพร้อม ป้องกันและระงับอัคคีภัย การฝึกซ้อมแผนอพยพหนีไฟ กิจกรรมการอบรมให้ความรู้และฝึกทักษะของบุคลากร ในหน่วยงาน ให้มีความพร้อมในการรองรับภาวะฉุกเฉินที่เกิดจากอัคคีภัย เพื่อลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ของบุคลากรและของหน่วยงานให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด มีระบบตรวจตรา ตรวจสอบ ในเรื่องความปลอดภัยด้าน อาคารสถานที่ตามกฎหมายกระทรวง มาตรฐานในการบริหารจัดการอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในองค์กรและผู้รับบริการเกิดความมั่นใจในระบบการจัดการเตรียมความพร้อมป้องกันและระงับ อัคคีภัยของโรงพยาบาลหัวไทรต่อไป

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย
โรงพยาบาลหัวไทร

เนื้อหา	หน้า
- การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัยโรงพยาบาลหัวไทร	๑
- ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดเพลิงไหม้	๖
- ทีมปฏิบัติการแผนฉุกเฉิน	๗
- บุคลากรปฏิบัติการตามแผนฉุกเฉิน	๘
- การเกิดไฟและประเภทของไฟ	๙
- ประเภทของถังดับเพลิง	๑๐
- วิธีการใช้ถังดับเพลิง	๑๑
- วิธีการตรวจสอบถังดับเพลิง	๑๒
- โครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ การป้องกันและระงับอัคคีภัย	๑๓
เครือข่ายสุขภาพอำเภอหัวไทร ปีงบประมาณ ๒๕๕๙	
- คำสั่ง คณะกรรมการแผนฉุกเฉินเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัยและภัยพิบัติ ปีงบประมาณ ๒๕๖๐	

การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัย โรงพยาบาลหัวไทร

๑. หลักการและเหตุผล

การเกิดอัคคีภัยในสำนักงานส่วนใหญ่เป็นผลมาจากความไม่รอบคอบ หลงลืม ในการเปิด-ปิด อุปกรณ์ไฟฟ้าเมื่อเลิกใช้งาน ขาดการตรวจสอบ ตรวจสอบเช็คอุปกรณ์ต่างๆ ตามระยะเวลาที่กำหนด หรืออุปกรณ์เครื่องใช้ในสำนักงานที่ชำรุดไม่ได้มาตรฐาน ตลอดจนความผิดพลาดของบุคลากร ความประมาทเลินเล่อล้วนส่งผลให้เกิดอัคคีภัยได้ทั้งสิ้น และทำให้เกิดความสูญเสียมูลค่ามหาศาล

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่หน่วยงาน ต้องมีการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย พัฒนาความรู้ ทักษะบุคลากรในหน่วยงานในการป้องกันและระงับอัคคีภัย และฝึกซ้อมแผนอพยพหนีไฟ เพื่อทดสอบความพร้อมของบุคลากรในหน่วยงานเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉิน และประเมินแผนปฏิบัติการที่ได้กำหนดไว้ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด โดยบุคลากรในหน่วยงานร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประเมินผล เพื่อเป็นการรักษาชีวิตและทรัพย์สินของบุคลากรและหน่วยงานให้เกิดความสูญเสียน้อยที่สุด

๒. ขอบเขต

คู่มือนี้ใช้ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ภายในโรงพยาบาลหัวไทร ทั้งในเวลาราชการ และนอกเวลาราชการ สำหรับนอกเวลาราชการให้เจ้าหน้าที่อยู่เวรเป็นผู้ดำเนินการแจ้งเหตุและขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ในบ้านพัก และจากหน่วยงานภายนอก ยามประจำเวรทำหน้าที่เป็นผู้ดับเพลิงขั้นต้น

๓. คำนิยามศัพท์

อัคคีภัย หมายถึงภัยพิบัติที่เกิดจากเพลิงไหม้

การป้องกันอัคคีภัย หมายถึงการดำเนินการเพื่อมิให้เกิดเพลิงไหม้ และให้หมายความรวมถึงการเตรียมการเพื่อรองรับเหตุการณ์เมื่อเกิดเพลิงไหม้ด้วย

ระงับอัคคีภัย หมายถึงการดับเพลิงและการลดการสูญเสียชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินอันเนื่องมาจากการเกิดเพลิงไหม้

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย
- ๔.๒ เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัยต่อเจ้าหน้าที่กรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้
- ๔.๓ เพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัย
- ๔.๔ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล

๕. เป้าหมายการฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย อพยพหนีไฟ

- ๕.๑ มีการอบรมอัคคีภัย / ฝึกซ้อมแผน ๑ ครั้ง / ปี
- ๕.๒ บุคลากรในโรงพยาบาลหัวไทรเข้ารับการอบรมความรู้ ทักษะ และเข้าร่วมฝึกซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐
- ๕.๓ บุคลากรในโรงพยาบาลหัวไทรรับทราบขั้นตอนการระงับอัคคีภัยและอพยพหนีไฟร้อยละ ๑๐๐

๖. นโยบายในการป้องกันและระงับอัคคีภัย

- ๖.๑ เตรียมการป้องกันมิให้เกิดเพลิงไหม้และหากเกิดให้มีความเสียหายน้อยที่สุด
- ๖.๒ ระงับอัคคีภัยที่เกิดขึ้นโดยเร็วไม่ให้ลุกลามต่อไป
- ๖.๓ ลดอันตรายและความเสียหายที่เกิดจากเหตุเพลิงไหม้ให้น้อยที่สุด
- ๖.๔ สร้างความมั่นใจและลดความเสี่ยงที่จะเกิดแก่ผู้รับบริการและบุคลากร

๗. แผนการดำเนินงานป้องกันและระงับอัคคีภัยแบ่งเป็น ๓ ระยะดังนี้

๗.๑ ก่อนเกิดเหตุ ประกอบด้วย การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัย อพยพหนีไฟ ซึ่งจะต้องมีแผนการอบรมบุคลากรในหน่วยงาน (บุคลากรต้องได้รับการอบรมเรื่องป้องกันและระงับอัคคีภัยของหน่วยงาน การดับเพลิงขั้นต้น การใช้อุปกรณ์ดับเพลิง การอพยพหนีไฟ การปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิต การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บเป็นต้น) แผนการตรวจตรา และตรวจสอบเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ การซ่อมบำรุง ให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารสถานที่ การกำหนดผังโครงสร้างองค์กรบทบาทหน้าที่ผู้รับผิดชอบเพื่อการสั่งการ และการดำเนินงานเมื่อเกิดภัยได้อย่างทันท่วงที พร้อมทั้งกำหนดให้มีการฝึกซ้อมแผนของบุคลากรในหน่วยงานจากสถานการณ์สมมติ และมีการสรุปถอดบทเรียนร่วมกันหลังจากฝึกซ้อมแผนเพื่อนำข้อผิดพลาดมาทบทวน และปรับแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างของหัวข้อที่ควรตรวจตรา เช่น

- ๑) จุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้
- ๒) การใช้ และการเก็บวัตถุไวไฟ
- ๓) ของเสียดัดไฟง่าย
- ๔) เชื้อเพลิง
- ๕) แหล่งความร้อนต่าง ๆ
- ๖) อุปกรณ์ดับเพลิง
- ๗) ทางหนีไฟ

ตัวอย่างของหลักสูตรที่ต้องจัดทำในแผนการอบรม

- ๑) การจัดฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้นให้กับพนักงาน
- ๒) การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ

ตัวอย่างของหลักสูตรที่ควรจัดทำในแผนการอบรม

- ๑) การปฐมพยาบาล
- ๒) การผายปอดและนวดหัวใจ

ตัวอย่างหัวข้อที่จะทำการรณรงค์เพื่อป้องกันอัคคีภัย

- ๑) กิจกรรม ๕ ส.
- ๒) การลดการสูบบุหรี่
- ๓) การจัดนิทรรศการ
- ๔) จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์
- ๕) การใช้สื่อต่างๆ

๗.๒ ขณะเกิดเหตุ ประกอบด้วย แผนเกี่ยวกับการดับเพลิง ซึ่งจะต้องมีการกำหนดตัวบุคคล หน้าที่ ความรับผิดชอบของกลุ่มงานต่างๆ ทุกกลุ่มงานให้สามารถจัดการระงับเพลิงไหม้ขั้นต้น และประเมินสถานการณ์ขอความช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในกลุ่มงาน บุคลากรรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง และอพยพหนีไฟ เมื่อได้ยินสัญญาณแจ้งให้อพยพหนีไฟไปที่จุดรวมพลที่หน่วยงานกำหนดไว้

๗.๓ หลังเกิดเหตุ ประกอบด้วย แผนบรรเทาทุกข์ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ได้ผลกระทบ และปฏิรูปฟื้นฟูความเสียหายของอาคารสถานที่

๘. แผนการดำเนินงานเตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุ

๘.๑. จัดทำแผนป้องกันอัคคีภัย/คำสั่งคณะกรรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยโรงพยาบาลหัวไทร

- ๑) จัดทำผังโครงสร้างองค์กร พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ
- ๒) สำรองตรวจสอบระบบหนีไฟ โดยการติดตั้งระบบไฟฟ้าฉุกเฉินเพื่อส่องทางหนีไฟ และป้ายบอกทางหนีไฟ กริ่งสัญญาณแจ้งอพยพหนีไฟ
- ๓) กำหนดจุดรวมพลที่สามารถรองรับบุคคลและทรัพย์สิน พร้อมทั้งมีหน่วยปฐมพยาบาลเพื่อเตรียมช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กำหนดจุดรวมพล ๒ จุด ดังนี้

จุดรวมพลที่ ๑ ลานเบาหวานเก่า/หน้าห้องคลอด กรณีเพลิงไหม้ตึกหลังและตึกใหม่

จุดรวมพลที่ ๒ ตึก OPD หน้าห้องบัตร กรณีเพลิงไหม้ตึกกลาง

๘.๒ การติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิง ไว้ตามจุดต่างๆ ภายในโรงพยาบาลหัวไทร โดยคำนวณตามขนาดพื้นที่ทุก ๒๐๐ ตารางเมตร ต่อเครื่องดับเพลิง ๑ ถัง และติดตั้งถังดับเพลิงติดฝามันที่ความสูงจากพื้นถึงจุดแขวน ๑๔๐ เซนติเมตร ดังนี้

- ๑) คลินิกเรื้อรัง ๑ ถัง
- ๒) หน้าห้องคลินิกกายภาพบำบัด ๑ ถัง
- ๓) หน้าห้องทันตกรรม ๑ ถัง
- ๔) หน้าตึกหลังคลอด ๑ ถัง
- ๕) หน้าห้องคอมพิวเตอร์ ๑ ถัง
- ๖) หอผู้ป่วยใน ๒ ถัง
- ๗) ตึกพิเศษสงฆ์ ๒ ถัง
- ๘) โรงครัว ๑ ถัง
- ๙) โรงซ่อมบำรุง ๑ ถัง
- ๑๐) คลังยา ๑ ถัง
- ๑๑) ตึกจ่ายกลาง-ซักฟอก ๑ ถัง
- ๑๒) โรงอาหาร ๑ ถัง
- ๑๓) บ่อบำบัดน้ำเสีย ๑ ถัง
- ๑๔) ตึกใหม่
 - จุดซักประวัติ ๑ ถัง
 - ห้องยา ๑ ถัง
 - หน้าห้องชั้นสูตร ๑ ถัง
 - หน้าห้องแผนงาน ๑ ถัง

๘.๓ ติดตั้งอุปกรณ์แจ้งเหตุเพลิงไหม้ ๘ จุด ดังนี้

- ๑) ในตึกผู้ป่วยใน
- ๒) ในตึกพิเศษสงฆ์
- ๓) ในอาคารหน่วยจ่ายกลาง
- ๔) บริเวณโรงครัวและซ่อมบำรุง
- ๕) หน้าคลินิกให้คำปรึกษา
- ๖) หน้าห้องคอมพิวเตอร์

- ๗) หน้าห้องบัตรตึกใหม่
- ๘) ชั้นสองอาคารผู้ป่วยนอก

๘.๔ ติดตั้งเครื่องตรวจจับควัน ๓ จุด ดังนี้

- ๑) ห้องคลีนยาและเวชภัณฑ์
- ๒) ห้องคลังพัสดุ
- ๓) ห้องคอมพิวเตอร์

๘.๕ จัดทำเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆในการขนย้ายทรัพย์สิน เพื่อจัดลำดับการขนย้าย วัสดุ อุปกรณ์หรือสารไวไฟ โดยพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญของอุปกรณ์ขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่นราคา น้ำหนักเบาสะดวกในการขนย้าย กำหนดให้ทุกกลุ่มงานจัดลำดับความสำคัญของการขนย้ายทรัพย์สินโดยพิจารณาจากสต็อกเกอร์รี่ ดังนี้

- ๑) อันดับ ๑ สต็อกเกอร์รี่แดง เช่น วัสดุอุปกรณ์เวชภัณฑ์ที่มีความสำคัญมาก ๑ ชั้น
- ๒) อันดับ ๒ สต็อกเกอร์รี่เหลือง เช่น วัสดุอุปกรณ์เวชภัณฑ์ที่มีความสำคัญรองลงมา ๑ ชั้น
- ๓) อันดับ ๓ สต็อกเกอร์รี่เขียว เช่น วัสดุอุปกรณ์เวชภัณฑ์ที่ไม่สำคัญ ๓ ชั้น

๘.๖ การจำแนกผู้บาดเจ็บ ตามอาการและความสามารถในการช่วยเหลือตนเองเพื่อพิจารณาแนวทางการเคลื่อนย้ายก่อน - หลัง ตามความเหมาะสม

- ๑) กลุ่มสีแดง คือ ผู้บาดเจ็บรุนแรงช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องให้การช่วยเหลือเร่งด่วน
- ๒) กลุ่มสีเหลือง คือ ผู้บาดเจ็บปานกลางช่วยเหลือตนเองได้บ้าง
- ๓) กลุ่มสีเขียว คือ ผู้บาดเจ็บเล็กน้อยช่วยเหลือตนเองได้ดี

๘.๗ ระบบสื่อสารและหมายเลขโทรศัพท์

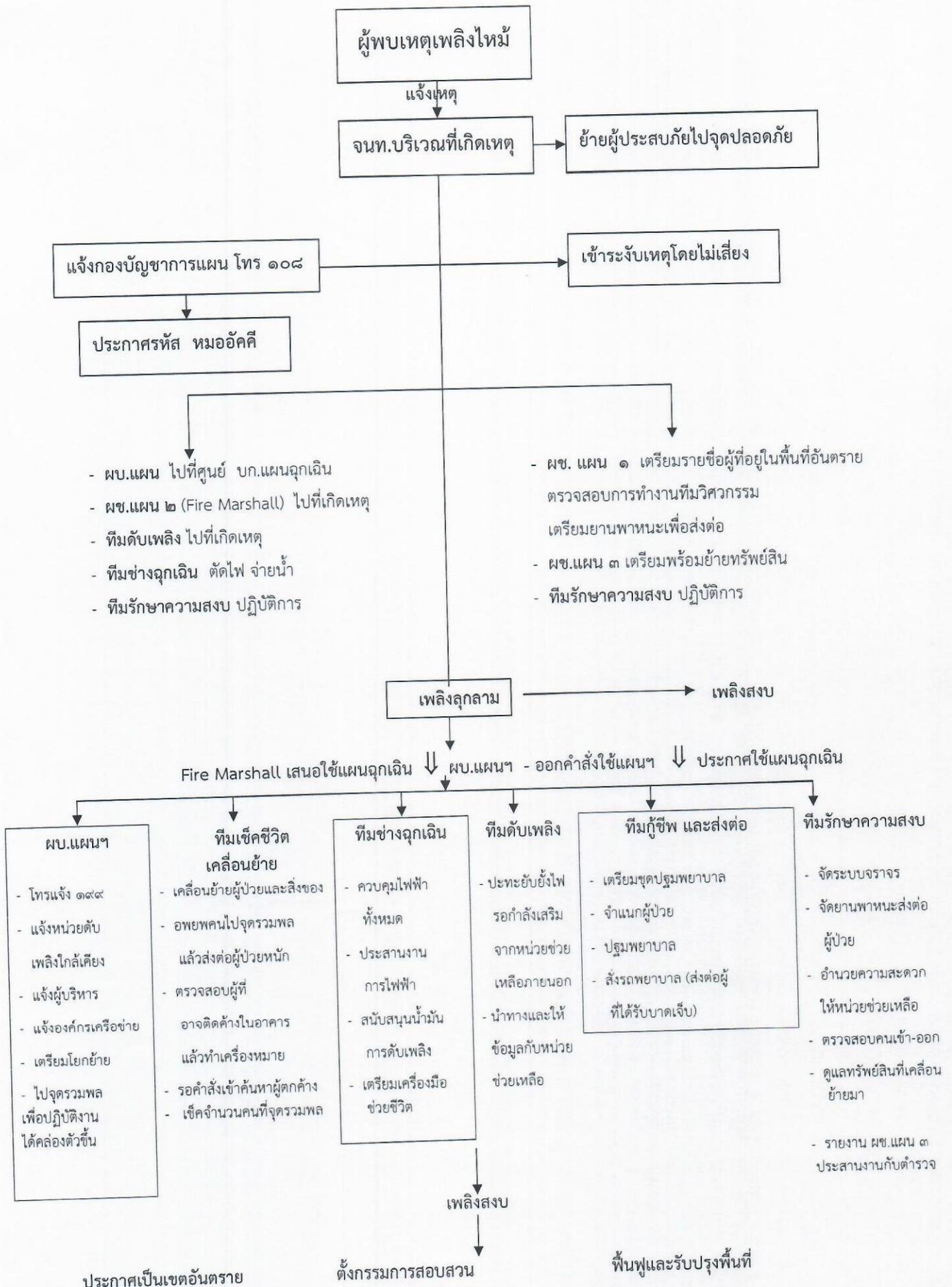
- ๑) การสื่อสารภายในสำนักงานใช้ระบบสัญญาณเตือนแจ้งเหตุเพลิงไหม้ (Fire Alarm)
- ๒) การสื่อสารภายนอกใช้ระบบโทรศัพท์
- ๓) มีการกำหนดรหัส ในการประกาศใช้แผนระงับอัคคีภัย โดยใช้รหัส "หม้ออ๊อคคี"
- ๔) การให้ข่าวประชาสัมพันธ์จะต้องผ่านการประมวลและประเมินข่าวทุกครั้งก่อนที่จะให้ข่าว และผู้อำนวยการดับเพลิง หรือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้ให้ข่าวแก่สื่อมวลชน
- ๕) หมายเลขโทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือของผู้เกี่ยวข้อง/ผู้บริหารระดับสูงระบุไว้ที่ห้องประชาสัมพันธ์
 - สถานีดับเพลิงเทศบาลตำบลหัวไทร ๑๙๙
 - สถานีตำรวจภูธรอำเภอหัวไทร ๐๗๕-๓๘๙๐๐๙
 - การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคหัวไทร ๐๗๕-๓๘๙๔๙๙, ๐๗๕-๓๓๗๗๓๑-๒
 - เทศบาลตำบลหัวไทร (หน่วยดับเพลิง) ๐๗๕-๓๘๙๕๐๔
 - ศูนย์กู้ชีพ ๑๖๖๙ (กรณีมีผู้บาดเจ็บ)

๙. แผน/ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ (Flow Chart หน้าถัดไป)

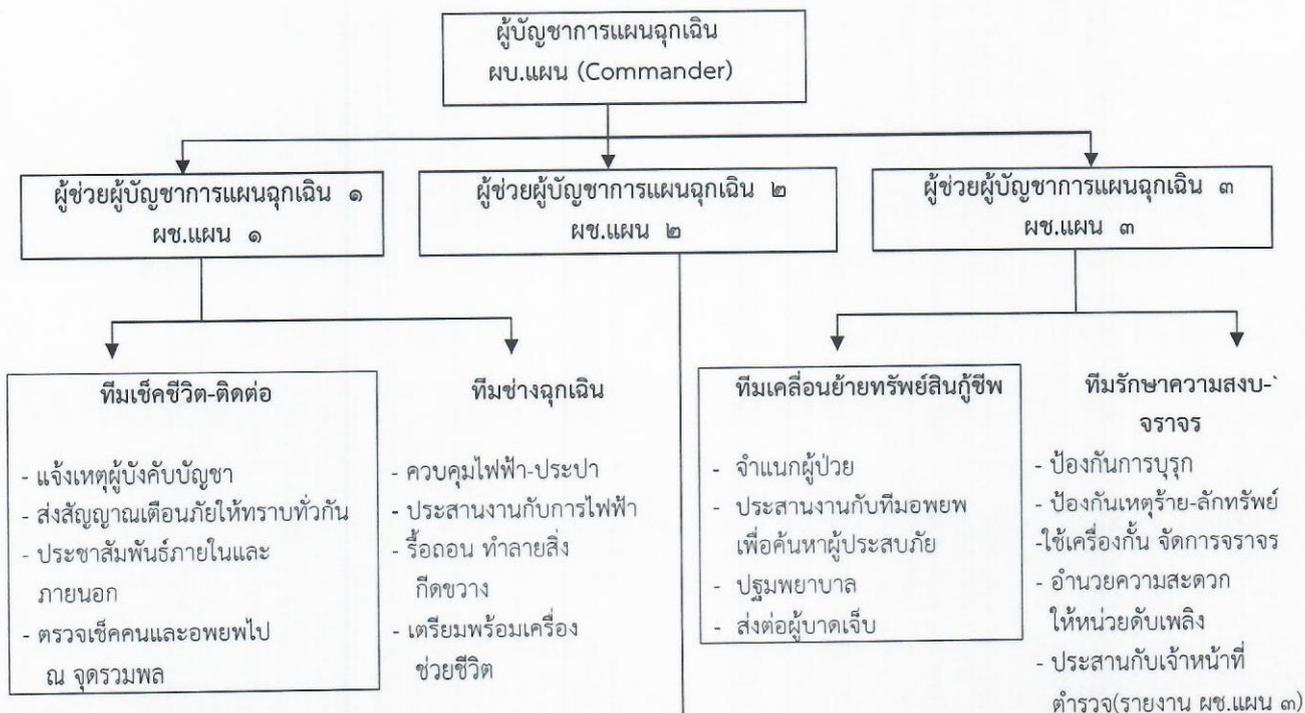
๑๐. แผนการปฏิบัติเมื่อเพลิงสงบ

- ๑๐.๑ หัวหน้างาน / หัวหน้าเวร ทำการสำรวจและจัดทำบัญชีความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเพื่อรายงานต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาล
- ๑๐.๒ เจ้าหน้าที่ทำความสะอาด และแผนกซ่อมบำรุง ช่วยกันทำความสะอาดและรี้อซากปรักหักพังที่ก่อให้เกิดอันตราย
- ๑๐.๓ หัวหน้างาน / แพทย์เวร จัดอัตรากำลังและเครื่องมืออุปกรณ์ให้เพียงพอกับผู้รับบริการ

ขั้นตอนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้

ทีมปฏิบัติการ แผนฉุกเฉิน (Emergency Plan)

ข้อกำหนดหน้าที่ของฝ่ายบัญชาการตามแผนฉุกเฉิน

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน (มี ๔ คน)

- ปฏิบัติหน้าที่คราวละ ๑ คน
- มีหน้าที่ใช้แผนฯ ประกาศเล็กแผน
- อนุมัติค่าใช้จ่าย ประธานในการแถลงข่าว

ผู้ช่วยผู้บัญชาการ ๑-๒-๓ (มี ๖ คน)

- มีหน้าที่รายงาน ผบ. แผนฯ แก่ไซสถานการณ์
- ควบคุมการปฏิบัติงาน สอบสวนสาเหตุ

ข้อกำหนดเรื่องสถานที่

ทีมดับเพลิง

- ดับเพลิงขั้นต้น
- ประสานงานหน่วยช่างฉุกเฉิน ภายนอก
- พิจารณาสถานการณ์

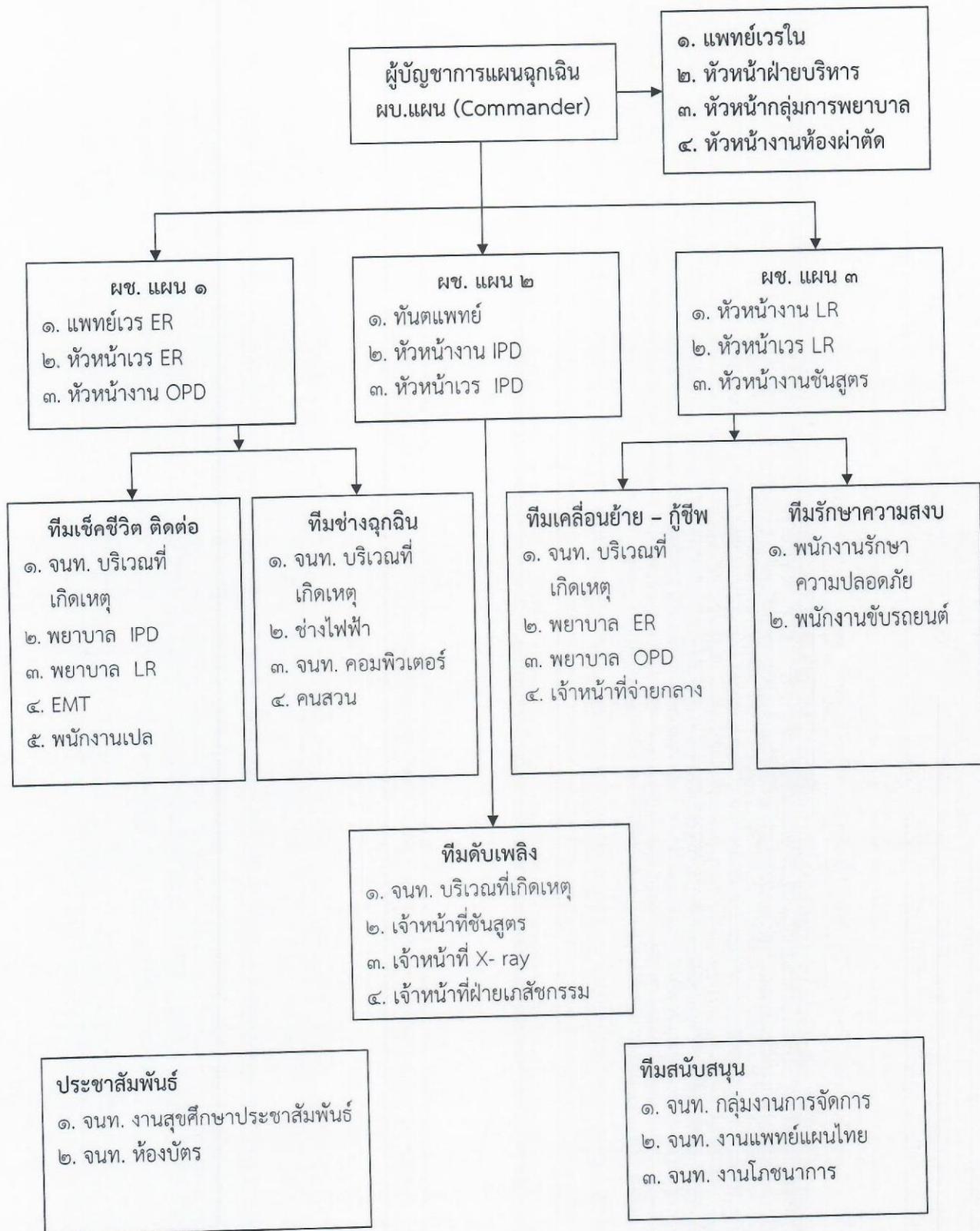
กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน (บก.แผน)

คือ สำนักงานในการบริหารแผนฉุกเฉิน หากไม่สามารถปฏิบัติงานได้ให้ย้ายไปจุดรวมพล

จุดรวมพล คือจุดปลอดภัยที่รองรับการอพยพของทั้งคนและทรัพย์สินได้ ซึ่งควรมีมากกว่า ๑ แต่ไม่เกิน ๔ และใช้กรณีเกิดเหตุครั้งละจุดเดียวเท่านั้น

หมายเหตุ ผบ.แผน และ ผช.แผน ต้องมีมากกว่า ๑ คน เพื่อสำรองไว้ปฏิบัติหน้าที่ได้ครอบคลุมตลอด ๒๔ ชั่วโมง แต่ปฏิบัติหน้าที่เมื่อเกิดเหตุครั้งละคนเดียวเท่านั้น

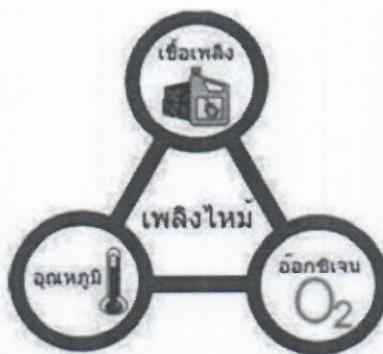
บุคลากรปฏิบัติการ ตามแผนฉุกเฉิน

การเกิดของไฟ

ไฟเกิดจากการรวมตัวขององค์ประกอบ ๓ ประการ ที่รวมตัวกันจนได้สัดส่วน

๑. เชื้อเพลิง (FUEL) คือสิ่งที่ติดไฟและลุกไหม้ได้
๒. ความร้อน (HEAT) คือ ความร้อนที่เหมาะสมและเพียงพอ สามารถทำอุณหภูมิสูงจนทำให้สารเชื้อเพลิงจุดติดไฟ เช่น สก๊อตไฟ ลูกไฟจากการเชื่อม เครื่องจักรร้อน ไฟฟ้าช็อต เปลวไฟ บุหรี่ ฟ้าผ่า ฯลฯ
๓. อากาศ (OXYGEN) ในบรรยากาศทั่วไปมีออกซิเจน ประมาณ ๒๑ % อยู่แล้ว ซึ่งสามารถทำให้ช่วยติดไฟได้

ประเภทของไฟ

๑. ประเภท A คือ เพลิงที่ไหม้ที่เกิดจากเชื้อเพลิงของแข็ง เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ ปอ ุ่น ยาง พลาสติก

๒. ประเภท B คือ เพลิงที่ไหม้ในของเหลวติดไฟและก๊าซติดไฟ เช่น น้ำมัน ก๊าซหุงต้ม จาระบี

๓. ประเภท C คือ เพลิงที่ไหม้จากอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น ไฟฟ้าลัดวงจร

๔. ประเภท K คือ เพลิงไหม้ที่เกิดจากน้ำมันที่ใช้ประกอบอาหาร ไขมันสัตว์

ประเภทของถังดับเพลิง

๑. ชนิดผงเคมีแห้ง (Dry Chemical) สามารถดับไฟได้เกือบทุกประเภท A B C ยกเว้น ประเภท K ราคาถูก หาซื้อง่าย แต่มีข้อเสียคือเมื่อฉีดออกมาจะฟุ้งกระจาย และเมื่อเราทำการฉีดแล้ว จะฉีดจนหมดหรือไม่หมด ถังแรงดันจะตก ไม่สามารถใช้งานได้อีก ต้องส่งบรรจุใหม่

สัญลักษณ์	A	B	G	K
DRY CHEMICAL (ชนิดผงเคมีแห้ง)	YES	YES	YES	NO

๒. ชนิดเคมีสูตรน้ำ หรือ Low Pressure Water Mist สารเคมีจะเป็นน้ำยาชื่อว่า “ABFFC” ที่ใช้สำหรับการดับไฟได้ดี ไม่เป็นสื่อนำไฟฟ้า สามารถดับไฟได้ทุกประเภท A B C และ K ราคากลางๆ แต่จะแพงกว่าถังชนิดเคมีแห้ง เหมาะกับใช้ในบ้าน เนื่องจากสามารถดับไฟที่เกิดจากน้ำมันทอดในครัวเรือนได้ และหากมีการใช้งานแล้ว ฉีดสารเคมีไม่หมด ยังสามารถฉีดต่อจนหมดได้

ถังมีหลายสี แล้วแต่ผู้จำหน่าย ได้แก่ สีฟ้า แสดนเลส หรือบางรายใช้สีเขียว

สัญลักษณ์	A	B	G	K
LOW PRESSURE WATER MIST (ชนิดพ่นละอองน้ำ)	YES	YES	YES (จำกัด)	YES

๓. ชนิดสารสารสะอาด หรือ ฮาโลตรอนวัน สารเคมีภายในบรรจุก๊าซ Halotron-๑ เมื่อฉีดแล้วจะระเหยไปเอง ไม่ทิ้งคราบสกปรก สามารถดับไฟได้ทุกประเภท A B C เหมาะสำหรับการใช้งานในห้องคอมพิวเตอร์ คลังข้อมูล ไลน์การผลิต ห้องไฟฟ้า ห้องเก็บอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์การแพทย์ เนื่องจากสารเคมีชนิดนี้ค่อนข้างผูกขาดครับ จึงทำให้ถังมีราคาสูง และมีผู้แทนจำหน่ายน้อยรายในประเทศไทย

สัญลักษณ์	A	B	G	K
HALOTRON® (ชนิดสารสะอาด)	YES	YES	YES	NO

๔. ชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (CO₂) สารเคมีภายในบรรจุก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซที่ฉีดออกมาจะเป็นไอน้ำเย็นจัด คล้ายน้ำแข็งแห้ง ลดความร้อนของไฟได้ ไม่ทิ้งคราบสกปรก สามารถดับไฟได้ประเภท B C เหมาะสำหรับการใช้งานในห้องเครื่องจักร Line การผลิต อุตสาหกรรมอาหาร ถึงสีแดง ปลายกระบอกฉีดจะใหญ่ๆ

สัญลักษณ์	A	B	C	K
CO ₂ (ชนิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์)	NO	YES	YES	NO

๕. ชนิดโฟม สารเคมีภายในบรรจุโฟม เมื่อฉีดออกมาจะเป็นฟองโฟมคลุมผิวเชื้อเพลิงที่ลุกไหม้ จึงสามารถดับไฟได้ประเภท A B แต่ไม่สามารถนำไปดับไฟประเภท C ได้เพราะเป็นสื่อนำไฟฟ้า เหมาะสำหรับภาคอุตสาหกรรมดับเชื้อเพลิงประเภททินเนอร์ และสารระเหยติดไฟ ถึงแสดนเลส

สัญลักษณ์	A	B	C	K
FOAM (ชนิดโฟม)	YES	YES	NO	NO

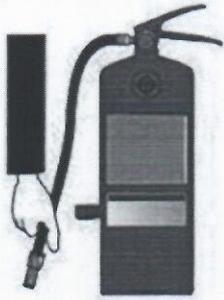
วิธีการใช้ถังดับเพลิง

๑. เข้าไปทางเหนือลมโดยห่างจากฐานของไฟประมาณ ๒ - ๓ เมตร
๒. ดึงสลักหรือลวดที่รั้งวาล์วออก
๓. ยกหัวฉีดปากกรวยชี้ไปที่ฐานของไฟ (ทำมุมประมาณ ๔๕ องศา)
๔. บีบไกเพื่อเปิดวาล์วให้ก๊าซพุ่งออกมา
๕. ให้ฉีดไปตามทางยาว และส่ายหัวฉีดไปซ้าย ๆ
๖. ดับให้สนิทจนแน่ใจแล้ว จึงฉีดต่อไปข้างหน้า

ในกรณีที่เกิดเพลิงไหม้วางอยู่ในระดับต่างกัน ให้ฉีดจากข้างล่างไปหาข้างบน และถ้าน้ำมันรั่วไหลให้ฉีดจากปลายทางที่รั่วไหลไปยังจุดที่รั่วไหล และเหตุเพลิงไหม้ที่เกิดจากอุปกรณ์ไฟฟ้า ที่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ ต้องรีบตัดกระแสไฟฟ้าก่อน เพื่อป้องกันมิให้เกิดการลุกไหม้ขึ้นมาอีกได้

วิธีการใช้ถังดับเพลิง

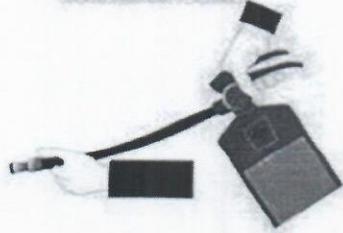
- 1 **ดึง** ทำการดึงสายฉีดจากที่เก็บ
Draw out the hose

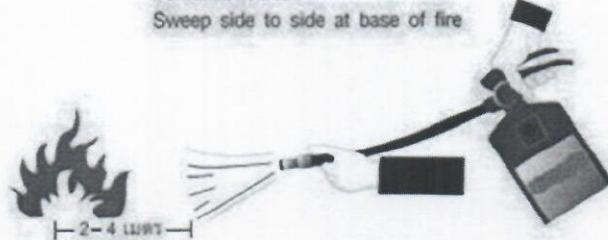
- 2 **ปลด** ทำการดึงสลักเพื่อปลดล๊อคหัวฉีด
Pull out safety pin

- 3 **กด** ทำการกดก้านฉีดเพื่อทำการฉีดสารเคมีออกมาพร้อมจับปลายสายให้แน่น
Squeeze the handle

- 4 **ส่าย** เข้าใกล้ 2-4 เมตร ด้านเหนือลม พร้อมฉีดไปยังฐานของไฟ โดยส่ายสายฉีดไปมาซ้าย-ขวา จนเปลวไฟดับสนิท
Sweep side to side at base of fire

วิธีการตรวจสอบถังดับเพลิง

๑. ดูที่เข็มในมาตรวัด (Pressure Gauge) ของถังดับเพลิง เครื่องดับเพลิงที่อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ เข็มจะชี้ที่ช่องสีเขียว (สังเกตตามรูป) แต่ถ้าเข็มเอียงมาทางซ้ายแสดงว่าแรงดันไม่มี ต้องรีบนำไปเติมแรงดันทันที ซึ่งควรตรวจสอบเป็นประจำทุกเดือน

ชื่อโครงการ ประชุมเชิงปฏิบัติการ การป้องกันและระงับอัคคีภัย เครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอหัวไทร ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

หลักการและเหตุผล

อัคคีภัย เป็นมหันตภัยที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของมนุษย์มากที่สุดประเภทหนึ่ง แต่เป็นภัยที่สามารถป้องกันและควบคุมได้ อัคคีภัยเกิดขึ้นส่วนใหญ่ที่ได้รับความเสียหายมากที่สุดคือ อาคาร สำนักงาน สถานที่ราชการ ยังผลให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน จนไม่สามารถที่จะประเมินค่าที่แท้จริงได้

โรงพยาบาลเป็นสถานบริการด้านสุขภาพ มีทั้งผู้ให้บริการ ผู้ป่วยและญาติพักอาศัยตลอดเวลา และมีการประกอบกิจกรรมซึ่งมีความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย เช่น โรงอาหาร โรงไฟฟ้า คลังออกซิเจน หากเกิดอัคคีภัยและไม่สามารถระงับได้ทันท่วงที อาจกลายเป็น “สาธารณภัย” ซึ่งจะก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก

คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยโรงพยาบาลหัวไทร จึงได้จัดทำโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการการป้องกันและระงับอัคคีภัย เพื่อให้บุคลากรเครือข่ายประกันสุขภาพอำเภอหัวไทร มีความรู้ทักษะ และความมั่นใจในการระงับอัคคีภัย การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยและทรัพย์สิน ได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้บุคลากรมีความรู้และความพร้อมในการป้องกันและระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาล
๒. เพื่อให้บุคลากรรู้บทบาทและหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติในกรณีเกิดอัคคีภัย
๓. เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัย ลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าหมาย

บุคลากรเครือข่ายบริการสุขภาพอำเภอหัวไทร จำนวน ๒๐๐ คน
โดยแบ่งเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๑๐๐ คน

กลวิธีดำเนินงาน

๑. จัดทำโครงการเพื่อขออนุมัติ
๒. ประสานวิทยากรและเตรียมเนื้อหาตามหลักสูตร
๓. เตรียมความพร้อมของจุดซ้อมแผนระงับอัคคีภัยในโรงพยาบาล
๔. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการซ้อมแผนระงับอัคคีภัย
๕. ดำเนินการจัดประชุมและซ้อมแผนระงับอัคคีภัย
๖. สรุปบทเรียนในการซ้อมแผนระงับอัคคีภัย
๗. ประเมินผลการดำเนินโครงการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

รายละเอียดกิจกรรม	ช่วงเวลา ที่ดำเนินกิจกรรมโครงการ			ผู้รับผิดชอบ
	ก.พ.- เม.ย.๕๙	พ.ค.๕๙	ก.ค.๕๙	
๑. เขียนโครงการเพื่อขออนุมัติ	←————→			คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมและความ ปลอดภัย โรงพยาบาลหัวไทร
๒. ประสานวิทยากรและเตรียมเนื้อหา		←————→		
๓. เตรียมความพร้อมของจุดซ่อมแผนใน โรงพยาบาล			←————→	
๔. ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการซ่อมแผน ระงับอัคคีภัย			←————→	
๕. ดำเนินการประชุมและซ่อมแผนระงับอัคคีภัย			←————→	
๖. สรุปบทเรียนจากการซ่อมแผน			←————→	
๗. ประเมินผลการดำเนินโครงการ			←————→	

สถานที่ดำเนินงาน

ห้องประชุมโทรตรงมโรงพยาบาลหัวไทร

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

จัดประชุมเชิงปฏิบัติการวันที่ ๒๑- ๒๒กรกฎาคม๒๕๕๙ จำนวน ๒ รุ่นรุ่นละ ๑ วัน

งบประมาณ

จากเงินบำรุงโรงพยาบาลหัวไทร เป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

มีรายละเอียดดังนี้

๑. ค่าตอบแทนวิทยากร ๑ คน จำนวน ๒ วัน ๆ ละ ๖ ชม. ๆ ละ ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๗,๒๐๐.- บาท
๒. ค่าที่พักวิทยากร ๒ วันๆละ๖๐๐ บาท
เป็นเงิน ๑,๒๐๐.- บาท
๓. ค่าอาหารกลางวันผู้เข้าประชุม จำนวน ๑๐๐ คน มื้อละ ๖๐ บาทจำนวน ๒ รุ่น
เป็นเงิน ๑๒,๐๐๐.- บาท
๔. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มผู้เข้าประชุม จำนวน ๑๐๐คน ๆ ละ ๒มื้อ ๆ ละ ๒๐บาท
จำนวน๒ รุ่น
เป็นเงิน ๘,๐๐๐.- บาท
๕. ค่าเอกสารและวัสดุ
เป็นเงิน ๑,๖๐๐.- บาท

รวมทั้งสิ้น จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท (สามหมื่นบาทถ้วน)

หมายเหตุสามารถถัวเฉลี่ยทุกรายการ

ลงชื่อ.....

(นางหับเสาะ เทพวารินทร์)

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชีชำนาญงาน

การประเมินผล

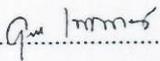
๑. สรุปทบทวนจากการซ้อมแผนระงับอัคคีภัย
๒. ประเมินตามมาตรฐานการป้องกันอัคคีภัยในโรงพยาบาล
๓. ประเมินผลจากแบบสอบถามก่อนและหลังการประชุม

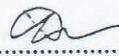
หน่วยงาน / ผู้รับผิดชอบโครงการ

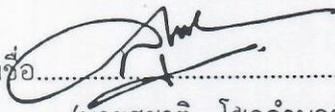
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โรงพยาบาลหัวไทร

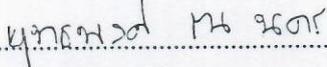
ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าประชุมมีความรู้ความเข้าใจมีความพร้อมเกี่ยวกับการป้องกันและเฝ้าระวังอัคคีภัย และปฏิบัติการช่วยชีวิตการอพยพเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเมื่อเกิดอัคคีภัยได้อย่างปลอดภัย
๒. ผู้เข้าประชุมสามารถใช้อุปกรณ์และเครื่องมือดับเพลิงได้อย่างถูกต้อง
๓. ผู้เข้าร่วมประชุมมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการประชุมร้อยละ ๘๐

ลงชื่อ..........ผู้เขียนโครงการ
(นางสาวยุพา เพชรทอง)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายปิยพงศ์ ประพันธ์)
นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสุชาติ โชคอำนวย)
สาธารณสุขอำเภอหัวไทร

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายยุทธพงศ์ ณ นคร)
นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหัวไทร

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายจิรพันธ์ เลิพพงษ์)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครศรีธรรมราช

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการ การป้องกันและระงับอัคคีภัย เครือข่ายประกันสุขภาพอำเภอหัวไทร

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

รุ่นที่ ๑ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙

รุ่นที่ ๒ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๙

๐๘.๐๐ - ๐๘.๔๕ น.	- ลงทะเบียน และ Pre - test
๐๘.๔๕ - ๐๙.๐๐ น.	- กล่าวรายงานโดย ประธานคณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย โรงพยาบาลหัวไทร
	- กล่าวเปิดโครงการ โดย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหัวไทร
๐๙.๐๐ - ๑๐.๑๕ น.	- บรรยายเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัย (โดยวิทยากร)
๑๐.๑๕ - ๑๐.๓๐ น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	- บรรยายเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยต่อ (โดยวิทยากร)
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารกลางวัน
๑๓.๐๐ - ๑๔.๔๕ น.	- ซ้อมแผนระงับอัคคีภัย (ภายใต้การควบคุมของวิทยากร)
๑๔.๔๕ - ๑๕.๐๐ น.	- พักรับประทานอาหารว่าง
๑๕.๐๐ - ๑๖.๐๐ น.	- อภิปราย และสรุปการซ้อมแผนอัคคีภัย (โดยวิทยากร)

สรุปผลโครงการ

๑. มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๒๐๖ คน
๒. ร้อยละ ๗๔.๐๘ ของผู้เข้าร่วมโครงการที่ประเมินผลโครงการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับดี
๓. ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ มีความรู้เพิ่มขึ้นหลังการประชุม (คะแนนเฉลี่ย Pre test = ๖๕.๒๕% Post test = ๙๘.๗๓%)

ผลการประเมินความพึงพอใจ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ระดับคะแนน ๔ = ดีมาก ๓ = ดี ๒ = พอใช้ ๑ = ควรปรับปรุง

หัวข้อในการประเมิน	ผลการประเมิน			
	๔	๓	๒	๑
๑. การถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร	๓๓.๓๓	๖๓.๘๙	๒.๗๘	๐
๒. ความเหมาะสมของวิธีการนำเสนอและการฝึกปฏิบัติ	๓๐.๕๖	๕๙.๒๕	๑๐.๑๙	๐
๓. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ ก่อนการอบรม	๘.๓๓	๓๘.๘๙	๕๐	๒.๗๘
๔. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะ หลังการอบรม	๒๙.๖๒	๖๗.๖๐	๒.๗๘	๐
๕. สามารถนำความรู้ ทักษะที่ได้ ไปใช้ได้อย่างมั่นใจ	๒๔.๐๗	๗๑.๓๐	๔.๖๓	๐
๖. ความพึงพอใจโดยรวมของการจัดประชุม	๒๑.๒๙	๗๔.๐๘	๔.๖๓	๐

ข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุม

- ควรกำหนดรูปแบบการประชุมเพื่อประสิทธิภาพของผู้เข้าอบรมที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อจะได้เรียนรู้ทั้งวิชาการและการฝึกซ้อมจริง
- ควรมีการจัดซ้อมแผนทุกปี
- การจัดอบรมควรเริ่มตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ และจัดในวันหยุด

- ควรมีเอกสารคู่มือ แบ่งหน้าที่ของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นปัจจุบัน
- วิทยาให้ความรู้ดี เข้าใจ อยากรู้ให้เชิญทุกปี
- ผู้จัดและวิทยากรควรตกลงข้อแม้มาก่อน แล้วค่อยมาชี้แจงผู้เข้าอบรม
- ควรมีการประสานงานและวางแผนกับผู้ปฏิบัติให้เข้าใจคร่าวๆ ก่อน
- อยากรู้จัดวันหยุดราชการ ผู้เข้าอบรมจะได้ไม่ต้องทั้งทำงาน และอบรมในเวลาเดียวกัน
- ควรขยายเวลาอบรมให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติทุกคน
- ควรจัดนอกสถานที่บ้าง
- ควรกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ตื่นตัวในการร่วมซ้อมแผน

บทเรียนจากการซ้อมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ทีม	สิ่งที่ทำได้ดีแล้ว	บทเรียน	แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ
จุดเกิดเหตุสถานการณ์ เกิดเพลิงไหม้ตึกผู้ป่วยใน	<ul style="list-style-type: none"> - ตำแหน่งที่จุดไฟอยู่ห่างจากตัวอาคาร - เมื่อได้รับแจ้งว่ามีเพลิงไหม้ ได้สั่งการดับเพลิงเบื้องต้น และแจ้งตามขั้นตอน - บางมีความเข้าใจดี ในลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีลมพัดควันจากต้นเพลิงไปตึกหลังคลอดซึ่งมีทารกนอนอยู่ในตึก - แจ้งประชาสัมพันธ์เร็ว ให้เวลากับการดับเพลิงขั้นต้นแค่ ๒ นาที (ปกติ ๔ นาที) - ไม่ได้ใช้สัญญาณเตือนภัย ณ จุดเกิดเหตุ (ระฆังหน้าตึก) - ระฆังข่ารดไม่พร้อมใช้ - ไม่ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไปตัดไฟที่ตู้ควบคุมไฟและปิดวาล์วออกซิเจนในตึก ซึ่งหากเกิดเหตุขึ้นจริงสามารถทำได้โดยไม่ต้องรอทีมช่าง - ไม่ได้ปิดประตู หน้าต่าง บริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้ เพื่อให้เป็นที่อับอากาศ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรสังเกตทิศทางลมพัด ก่อนกำหนดตำแหน่งต้นเพลิง - ทุกคนควรศึกษา รายละเอียดการปฏิบัติแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน และตรวจสอบอุปกรณ์ ให้พร้อมใช้ตลอดเวลา - เจ้าหน้าที่ทุกคนในหน่วยงานควรทราบ ตำแหน่งตู้ควบคุมไฟ และวาล์วออกซิเจนในตึกที่ตนเองปฏิบัติงาน - ควรติดตั้ง Fire Alarm ตามมาตรฐาน

ทีม	สิ่งที่ทำได้ดีแล้ว	บทเรียน	แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ
ผบ. แผน		<ul style="list-style-type: none"> - ประกาศใช้แผนเร็วเกินไป (เนื่องจากจุดเกิดเหตุแจ้งเร็ว) - ไม่ได้สั่งการให้ประชาสัมพันธ์แจ้งดับเพลิงและส่งสัญญาณแจ้งเหตุ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน
ประชาสัมพันธ์ ใช้เครื่องเสียงวางหน้า ห้องบริหารเนื่องจากไม่มี ระบบเสียงตามสาย	<ul style="list-style-type: none"> - เตรียมความพร้อมในบทบาทของตัวเองได้ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - เสียงดังไม่ถึงจุดเกิดเหตุและอาคารอื่นๆ ทำให้เจ้าหน้าที่บางจุดมาช้า - โรงพยาบาลไม่มีระบบเสียงตามสาย 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรติดตั้งระบบเสียงตามสายที่ได้ยินทั่วถึงทุกตึก
พชร.	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเตรียมตัวพร้อมในการปฏิบัติงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการวิพากษ์ว่า ออกกรดได้แล้ว 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรทบทวนให้เข้าใจว่าต้องรับคำสั่งจากใคร
ทีมเช็ควีดีโอ เคลื่อนย้าย	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบผู้ป่วยได้อย่างถูกต้อง มีการคัดแยกประเภทผู้ป่วยและคล้องป้าย แดง เหลือง เขียว ได้ชัดเจน - จัดเตรียมเปล และรถเข็นในการเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้เพียงพอ และเหมาะสมกับประเภทผู้ป่วย - เคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้ถูกวิธีและรวดเร็ว 	<ul style="list-style-type: none"> - ทีมเคลื่อนย้ายไม่เพียงพอ - ตรวจสอบเฉพาะผู้ป่วย แต่ไม่ได้ตรวจนับจำนวนเจ้าหน้าที่ ที่ปฏิบัติงานในจุดเกิดเหตุในเวลานั้น - มุ่งเน้นการเคลื่อนย้ายผู้ป่วย และอุปกรณ์ที่ติดป้ายแดง เหลือง เขียวไว้ แต่ไม่มีการสำรวจเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต้องใช้กับผู้ป่วย - ไม่ได้ค้นหาผู้ป่วยในห้องน้ำ - ไม่ได้ให้คำแนะนำเบื้องต้นในการเคลื่อนย้าย เช่น เดินชิดขวารักษาชีวิต - ลำดับการเคลื่อนย้าย มีการเข็นผู้ป่วยป้ายเหลืองรอหน้าตึก เพราะยังย้ายผู้ป่วยป้ายแดงไม่หมด - ไม่มีการรายงานเหตุการณ์และสรุปผลการดำเนินงานกับ ผช. แผน ๑ 	<ul style="list-style-type: none"> - กรณีทีมเคลื่อนย้ายไม่เพียงพอ อาจจะขอช่วยให้ผู้ป่วยป้ายเขียว หรือญาติผู้ป่วยช่วยเคลื่อนย้ายผู้ป่วยป้ายเหลือง หรืออุปกรณ์ที่จำเป็น - กรณีมีผู้ป่วยหนัก/ป้ายแดง ควรนำอุปกรณ์เวชภัณฑ์ ที่จำเป็นในการช่วยชีวิต เช่น Ambu bag ยาฉุกเฉิน ไปพร้อมกับผู้ป่วยด้วย - หากมีเวลา ควรเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ ของใช้ให้มากที่สุด

ทีม	สิ่งที่ทำได้ดีแล้ว	บทเรียน	แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ
ทีมช่างฉุกละฉิบมา		- บางคนทำหน้าที่จัดประเภทผู้ป่วย ไม่ได้ทำหน้าที่ตนเอง	- ทีมช่างทุกคนต้องศึกษาคำแหน่งตู้ควบคุมไฟ และวาล์วออกซิเจนในตึก
ทีมดับเพลิง		- ทีมดับเพลิงมาช้า เนื่องจากไม่ได้ยื่นการประกาศใช้แผน - เจ้าหน้าที่บางคนไม่มีความมั่นใจในการใช้ถังดับเพลิง - เจ้าหน้าที่บางคนไม่ทราบตำแหน่งที่ตั้งถังดับเพลิง	- ก่อนการซ้อมแผน ควรฝึกให้เจ้าหน้าที่ใช้ถังดับเพลิง (การประชุมรุ่นที่ ๑ มีฝนตกหนักไม่สามารถฝึกใช้อุปกรณ์ดับเพลิงได้)
ทีมรักษาความสงบ	- มีการใช้เครื่องกันบริเวณจุดรวมพลได้ชัดเจน	- เตรียมเทปขาวแดงมีวนเดียว แต่ต้องใช้กันทั้ง ๒ จุด - ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าเครื่องมือที่เคลื่อนย้ายมาไว้ที่จุดรวมพล	- ก่อนซ้อมแผนควรศึกษาคำแหน่งที่ต้องใช้เครื่องกันเพื่อความพร้อมของเตรียมอุปกรณ์ - หัวหน้าทีมควรแบ่งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบแต่ละจุด
ทีมกู้ชีพ ส่งต่อ	- จุดรวมพลห่างจากที่เกิดเหตุเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายผู้ป่วยได้รวดเร็ว - เตรียมอุปกรณ์ได้เพียงพอในการช่วยเหลือผู้ป่วย - ทีมมีเพียงพอและมีความพร้อมในการดูแล ส่งต่อผู้ป่วย - มีการแยกโซนตามประเภทผู้ป่วย	- ไม่ได้ประสานงานกับทีมรักษาความสงบมาเฝ้าอุปกรณ์ ทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายมา	- ควรแบ่งหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่ในการประสานงานกับทีมอื่น

ทีม	สิ่งที่ทำได้ดีแล้ว	บทเรียน	แนวทางแก้ไข/ ข้อเสนอแนะ
<p>เครื่องมือสื่อสาร / วิทยุ</p> <p>ข้อเสนอแนะจากทีม ดับเพลิงเทศบาลหัวไทร</p> <p>เอกสารประกอบการจัด ประชุม</p> <p>เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน</p>	<p>- มีการจัดเตรียมเพียงพอ สำหรับทุกทีม</p>	<p>- มีการใช้ประโยชน์จากวิทยุ น้อย</p> <p>- การซ่อมแผน ควบ ประสาน อบต. ร่วมด้วย เนื่องจาก รพ.ตั้งอยู่ในเขต เทศบาล เพราะหากเกิดเหตุ จริง รถดับเพลิงเทศบาลมี น้อย ต้องขอความช่วยเหลือ จาก อบต. และอาจต้องขอ ความช่วยเหลือจากอำเภอ ใกล้เคียงหากเกิดเพลิงไหม้ รุนแรง</p> <p>- ในการประชุมรุ่นที่ ๑ ผู้จัด ไม่ได้แจกเอกสารเกี่ยวกับ บทบาทของเจ้าหน้าที่แต่ละ หน่วยงาน ทำให้บางคนฟัง วิทยากรแล้วจำหน้าที่ตนเอง ไม่ได้</p> <p>- เจ้าหน้าที่บางคน ไม่ สามารถเข้าประชุมได้ ตลอดเวลา ทำให้ไม่เข้าใจ และไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ ตนเองได้ถูกต้อง</p> <p>- เจ้าหน้าที่ในหน่วยมาร่วม กิจกรรมน้อยกว่าที่กำหนด ไว้ เนื่องจากเวลาเกิดเหตุ เป็นเวลาปฏิบัติงาน</p>	<p>- ผช. แผนควรใช้วิทยุ สื่อสารรายงานสถานการณ์ เป็นระยะ</p> <p>- นำข้อเสนอแนะไปใช้ในการ การซ่อมแผนครั้งต่อไป</p> <p>- ควรจัดทำเอกสารให้ พร้อมก่อนการประชุม</p> <p>- ควรปฏิบัติตามข้อตกลงที่ ได้แจ้งไว้ คือ ขณะซ่อม แผน ให้ทุกหน่วยงานแจ้ง ผู้ป่วยขออนุญาตหยุด ปฏิบัติงานชั่วคราว ยกเว้น งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน คลินิกวารังพาริน และห้อง ยาคลินิก</p>

ภาพประกอบการซ้อมแผนอัคคีภัย

คำสั่งโรงพยาบาลหัวไทร

ที่...../๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการแผนฉุกเฉินเพื่อป้องกันและรองรับอัคคีภัยและภัยพิบัติ

เพื่อให้การดำเนินการตามแผนฉุกเฉินรองรับอัคคีภัยของโรงพยาบาลหัวไทร เป็นไปตามวัตถุประสงค์และบรรลุเป้าหมาย ก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการดำเนินการป้องกันและรองรับอัคคีภัยและภัยพิบัติอื่นๆ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการและรองรับอัคคีภัยในโรงพยาบาลหัวไทร ดังรายชื่อต่อไปนี้

คณะกรรมการบัญชาการแผนฉุกเฉิน

ผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน (ผบ.แผนฯ) Commander

คนที่ ๑ แพทย์เวรผู้ป่วยใน	ผบ. แผน คนที่ ๑
คนที่ ๒ หัวหน้ากลุ่มงานการจัดการ	ผบ. แผน คนที่ ๒
คนที่ ๓ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล	ผบ. แผน คนที่ ๓
คนที่ ๔ หัวหน้างานห้องผ่าตัด	ผบ. แผน คนที่ ๔

หน้าที่

๑. เข้าปฏิบัติหน้าที่ ณ กองบัญชาการแผนฉุกเฉิน โดยทันที ก่อนพิจารณาประกาศใช้แผนฉุกเฉิน
๒. สนับสนุนและประสานงานการปฏิบัติตามแผนฉุกเฉิน
๓. อนุมัติค่าใช้จ่ายตามแผนฉุกเฉิน
๔. ประกาศยกเลิกแผนฉุกเฉิน
๕. สรุปรายงานผลความเสียหายต่อผู้บังคับบัญชา และแถลงข่าวร่วมกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ผู้ช่วยผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน (ผช.แผนฯ) Asst.comr.

ผู้ช่วยผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน ๑ (ผช.แผน๑)

คนที่ ๑ แพทย์เวรอุบัติเหตุฉุกเฉิน	ผช. แผน ๑ คนที่ ๑
คนที่ ๒ หัวหน้าเวรอุบัติเหตุฉุกเฉิน	ผช. แผน ๑ คนที่ ๒
คนที่ ๓ หัวหน้างานผู้ป่วยนอก	ผช. แผน ๑ คนที่ ๓

หน้าที่

๑. ควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยเข็ชีวิต เคลื่อนย้ายและช่างฉุกเฉิน ปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดเกิดเหตุ
๒. แก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในส่วนรับผิดชอบ เพื่อให้การอพยพเคลื่อนย้ายคนอย่างรวดเร็วปลอดภัย และครบถ้วน
๓. ดูแลจัดเตรียมอุปกรณ์ อำนวยความสะดวกด้านสาธารณสุขโรคทั้งก่อนและขณะเกิดเหตุ
๔. ดูแลประสานงานกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง
๕. รายงานผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อ ผบ. แผนฉุกเฉิน
๖. ให้ปฏิบัติหน้าที่เหตุการณ์ละ ๑ คน ตามลำดับ ๑ ถึง ๓

ผู้ช่วยผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน ๒ (ผช. แผน ๒) Fire Marshall (FM ๒.)

คนที่ ๑ ทันตแพทย์

ผช. แผน ๒ คนที่ ๑

คนที่ ๒ หัวหน้างานผู้ป่วยใน

ผช. แผน ๒ คนที่ ๒

คนที่ ๓ หัวหน้าเวรผู้ป่วยใน

ผช. แผน ๒ คนที่ ๓

หน้าที่

๑. เข้าสู่ที่เกิดเหตุพร้อมหน่วยดับเพลิงทันที และรายงานต่อ ผบ. แผน เพื่อเสนอใช้แผนฉุกเฉินเมื่อเห็นสมควร

๒. แก้ไขสถานการณ์

๓. รายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในหน่วยที่รับผิดชอบต่อ ผบ. แผนฯ

๔. ให้ปฏิบัติหน้าที่เหตุการณ์ละ ๑ คน ตามลำดับ ๑ ถึง ๓

ผู้ช่วยผู้บัญชาการแผนฉุกเฉิน ๓ (ผช. แผน ๓)

คนที่ ๑ หัวหน้างานห้องคลอด

ผช. แผน. ๓ คนที่ ๑

คนที่ ๒ หัวหน้าเวรห้องคลอด

ผช. แผน. ๓ คนที่ ๒

คนที่ ๓ หัวหน้างานชันสูตร

ผช. แผน. ๓ คนที่ ๓

หน้าที่

๑. ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของหน่วยเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน - กู้ชีพ ส่งต่อ และรักษาความสงบเรียบร้อย โดยปฏิบัติหน้าที่ ณ จุดรวมพล

๒. ดูแลการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินสำคัญมายังจุดรวมพล และเตรียมการช่วยเหลือผู้ติดค้างในอาคารเมื่อทราบจากหน่วยเช็คชีวิต เคลื่อนย้าย

๓. ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้น และจัดเตรียมรถพยาบาลเพื่อการส่งต่อ

๔. รายงานผลการปฏิบัติงานในหน่วยที่รับผิดชอบต่อ ผบ. แผนฯ

๕. ให้ปฏิบัติหน้าที่เหตุการณ์ละ ๑ คน ตามลำดับ ๑ ถึง ๓

คณะกรรมการตามแผนฉุกเฉิน

ทีมช่างฉุกเฉิน (Engineer) ประกอบด้วย

๑. เจ้าหน้าที่บริเวณที่เกิดเหตุ

๒. ช่างไฟฟ้า

๓. เจ้าหน้าที่งานคอมพิวเตอร์

๔. คนสวน

หน้าที่

๑. ตัดไฟฟ้าเฉพาะบริเวณที่เกิดเหตุ ทันที (ไม่ใช่ทั้งโรงพยาบาล)

๒. สนับสนุนน้ำในการดับเพลิง

๓. ประสานงานกับไฟฟ้า และการประปา

๔. เตรียมอุปกรณ์ และพร้อมที่จะช่วยชีวิต หรือรื้อถอน ทำลายสิ่งกีดขวางร่วมกับหน่วยดับเพลิง

๕. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ผช. แผน ๑

ทีมชีวิตเคลื่อนย้าย ประกอบด้วย

๑. เจ้าหน้าที่บริเวณจุดเกิดเหตุ
๒. พยาบาลตึกผู้ป่วยใน
๓. พยาบาลห้องคลอด
๔. เจ้าหน้าที่เวชกิจฉุกเฉิน
๕. พนักงานเปล

หน้าที่

๑. ประชาสัมพันธ์ให้ทราบโดยทั่วกันเมื่อได้รับแจ้งเหตุเบื้องต้น (โดยใช้รหัสเพื่อป้องกันการแตกตื่น)
๒. ส่งสัญญาณเตือนภัยให้ทราบโดยทั่วกันเมื่อไม่สามารถควบคุมเพลิงได้ และประกาศแผนฉุกเฉิน
๓. แจ้งดับเพลิง / ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตามคำสั่ง
๔. จัดระบบการตรวจสอบจำนวนคนที่อยู่ในพื้นที่ และเตรียมอุปกรณ์ในการอพยพ
๕. อพยพผู้ป่วย ญาติ เจ้าหน้าที่ พร้อมอุปกรณ์ไปยังจุดรวมพลเมื่อมีประกาศแผนฉุกเฉิน
๖. ตรวจสอบจำนวนผู้เกี่ยวข้อง เพื่อหาผู้ติดค้างในอาคาร ให้แจ้งแก่ ผบ.แผน เพื่อสั่งการให้เคลื่อนย้ายทรัพย์สิน - วัสดุ เข้าช่วยเหลือ
๗. รายงานการปฏิบัติต่อ ผช. แผน ๑ โดยเฉพาะการตรวจนับจำนวนคน ว่าครบหรือขาด ด้วยความรวดเร็ว
๘. ประสานงานกับหน่วยช่างฉุกเฉิน เพื่อป้องกันการติดต่อกูลาม
๙. ประสานงานกับหน่วยดับเพลิงภายนอก
๑๐. เตรียมพร้อมเครื่องช่วยชีวิต ที่จำเป็นต้องใช้บริเวณเพลิงไหม้
๑๑. พิจารณาสถานการณ์เพื่อการดำเนินการควบคุมเพลิง ร่วมกับหน่วยช่วยเหลือภายนอก
๑๒. รายงานผลการปฏิบัติงาน ผช. แผน ๑

ทีมดับเพลิง (Fire man Team) ประกอบด้วย

๑. เจ้าหน้าที่บริเวณที่เกิดเหตุ
๒. เจ้าหน้าที่กลุ่มงานการจัดการ
๓. เจ้าหน้าที่งานชั้นสูตร
๔. เจ้าหน้าที่งานเภสัชกรรม

หน้าที่

๑. เข้าทำการดับเพลิงขั้นต้น และขั้นปานกลาง ณ จุดเกิดเหตุทันทีที่ได้รับทราบ
๒. หาเครื่องดับเพลิงสนับสนุนไปยังจุดเกิดเหตุ
๓. ดูแลจัดการจราจรภายในโรงพยาบาล
๔. รายงานผลการปฏิบัติงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อ ผช. แผน ๒

ทีมเคลื่อนย้ายทรัพย์สิน วัสดุ และส่งต่อ (Assel Control-Rescue) ประกอบด้วย

๑. เจ้าหน้าที่บริเวณที่เกิดเหตุ
๒. พยาบาลงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน
๓. พยาบาลงานผู้ป่วยนอก
๔. เจ้าหน้าที่งานซักฟอกและจ่ายกลาง

หน้าที่

๑. ควบคุมดูแลการเคลื่อนย้ายทรัพย์สินสำคัญที่ได้รับมอบหมายไปยังจุดรวมพล
๒. ประสานงานกับทีมเช็คชีวิต เคลื่อนย้าย เพื่อค้นหาผู้ติดค้างในอาคาร
๓. ประชุมพยาบาลเบื้องต้นผู้ประสบภัย และส่งต่อโรงพยาบาลเครือข่าย
๔. รายงานผลการปฏิบัติงาน ต่อ ผช. แผน ๓

ทีมรักษาความสงบจราจร ประกอบด้วย

พนักงานรักษาความปลอดภัย

พนักงานขับรถ

หน้าที่

๑. ป้องกันการบุกรุก
๒. ป้องกันเหตุร้าย ลักทรัพย์
๓. ใช้เครื่องกันจัดการจราจรภายใน และรอบบริเวณโรงพยาบาล
๔. อำนวยความสะดวกให้หน่วยดับเพลิง และหน่วยงานช่วยเหลืออื่นที่เกี่ยวข้อง
๕. รายงานผลการปฏิบัติงานต่อ ผช. แผน ๓

ทีมสนับสนุน

๑. เจ้าหน้าที่งานโภชนาการ
๒. เจ้าหน้าที่งานแพทย์แผนไทย

หน้าที่

จัดเตรียมและบริการอาหารและเครื่องดื่มให้กับเจ้าหน้าที่และผู้ประสบภัย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่... ๕... เดือน... กุมภาพันธ์... พ.ศ. ๒๕๖๐

ยุทธพงศ์ หน นทร

(นายยุทธพงศ์ หน นทร)

นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหัวไทร